

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 263/2023-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Žilina v bližšie nešpecifikovanom konaní takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. decembra 2022 sťažovateľ formuluje svoj sťažnostný návrh, t. j. petit, takto: „základné práva na [REDAKOVANÉ] a jeho manželky na súdnu ochranu bez zbytočných prietahov s nerešpektovaním ich zdravotného stavu podľa čl. 12 ods. 1, ods. 2, ods. 4 a čl. 2 ods. 2, čl. 1 ods. 2, čl. 13 ods. 1 písm. a), ods. 3, čl. 16 ods. 1, ods. 2, čl. 19, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 až 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 13, čl. 14, čl. 17 Európskeho dohovoru ľudských právach a základných slobodách, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, čl. 1 Protokolu č. 12 k tomuto Dohovoru a práv zaručených medzinárodným dohovorom OSN o právach ľudí so zdravotným postihnutím protiústavným konaním súdov bez zbytočných prietahov - porušené bolo.“ Žiada ústavný súd, aby prikázal Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) vo všetkých veciach týkajúcich sa ochrany porušených základných práv a slobôd sťažovateľa (bližšie nešpecifikovaných, pozn.) konať bez zbytočných prietahov. Súčasne žiada o priznanie finančného zadosťučinenia a o ustanovenie „bezplatného právneho zástupu“ na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom „pre svoju ťaživú sociálnu situáciu – dôchodcu s ťažkým zdravotným postihnutím“.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa na základe rozhodnutia štátneho notárstva v Žiline č. k. 6D 1438/84 z 5. novembra 1984 stal vlastníkom celého majetku po svojom nebohom otcovi, t. j. ½ z pozemkov na parcele č. [REDAKOVANÉ] s výmerou 958 m², čiže 479 m², zapísaných v evidenčnom liste [REDAKOVANÉ], ktorý sa podľa tvrdenia sťažovateľa „záhadne,

zrejme úmyselne a účelovo stratil“ a ktorý v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi aj napriek viacerým žiadosťiam sťažovateľa obnovený nebol. Napriek uvedenému je jeho existencia aj so záznamom „*vlastníctva otca sťažovateľa*“ zaznamenaná v ďalších listinách vyhotovených k stavbe domu. Sťažovateľ uvádza, že do stavebnej parcely sťažovateľa a jeho manželky bolo z pozemkov parc. [REDAKOVANÉ] zamerané iba 321 m² ([REDAKOVANÉ]) a aj z tejto výmery im bola časť protiprávne odňatá notárskou zápisnicou [REDAKOVANÉ] v rozpore s § 1 písm. a) a b) zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Z. z. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov a § 63 Notárskeho poriadku.

3. Keďže sťažovateľ a jeho manželka boli pripravení o majetok, ktorý im patril, podávali svoje žalobné návrhy na ochranu porušených práv okresnému súdu, ktoré boli vedené v konaniach pod sp. zn. 7C/371/2000, sp. zn. 23C 57/2001, sp. zn. 2C 4/2004 a sp. zn. 2C 18/2004.

4. Sťažovateľ ďalej poukazuje na konanie pred okresným súdom vedené pod sp. zn. 7C 371/2000, v ktorom bol ich žalobný návrh zamietnutý „*zaujatou a vylúčenou sudkyňou*“, a to na základe posudku znalca [REDAKOVANÉ], ktorý vypracoval posudok „*sám na seba*“, čo malo za následok ďalšie porušovanie základných práv sťažovateľa a jeho manželky s dopadom na ich zdravie a úmrtie manželky, ako aj na podávanie ďalších žalobných návrhov vrátane zaobstarania znaleckého posudku nezaujatým znalcom, pretože znalecké dokazovanie im sudkyňa „*protiprávne účelovo odmietla*“.

5. Sťažovateľ poukazuje na ďalšie konanie pred okresným súdom vedené pod sp. zn. 2C 16/2008 na obnovu „*odmietnutého konania*“ pod sp. zn. 7C 371/2000, keďže znaleckým posudkom [REDAKOVANÉ] CSc. č. 02/2007 bolo potvrdené porušenie základných práv sťažovateľa, ako aj oprávnenosť podaných žalobných návrhov. Aj v tejto veci koná a rozhoduje zaujatý a vylúčený sudca, čo viedlo k zamietnutiu žaloby. Krajský súd v Žiline (ďalej len „*krajský súd*“) „*to*“ síce zrušil, ale podľa doterajších skúseností sťažovateľ neverí, že súd spravodlivo a nezaujato rozhodne, čomu nasvedčujú aj prietahy v konaní.

6. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti pripojil podnety a sťažnosti predložené predsedom žilinských súdov na protiústavné konanie vylúčených a zaujatých sudcov a aj na prietahy v konaní so žiadosťami na preloženie všetkých vecí na iný súd do iného kraja. Súčasne predložil podnety vo forme otvorených listov generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky a najvyšším predstaviteľom štátu. Zdôrazňuje, že sťažnosti na okresnom súde vybavujú tí sudcovia, proti ktorým sťažnosti smerujú a v odôvodneniach poukazujú na prerušenie konaní do skončenia iných konaní.

7. Sťažovateľ namieta neplatné osvedčenie pozemkov parc. č. 157/6-9 notárskou zápisnicou [REDAKOVANÉ] ktorá je neplatná, pretože ňou bolo osvedčené vlastníctvo nebohých, teda neexistujúcich vlastníkov, čo podľa § 37 ods. 2. § 39 a § 541 Občianskeho zákonníka predstavuje absolútnu neplatnosť úkonu. Na podporu svojich tvrdení odkazuje na judikatúru ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 283/2011, sp. zn. I. ÚS 50/2010), Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 2Cdo 68/2007, sp. zn. 4Obo 20/2007) a Najvyššieho súdu Českej republiky (sp. zn. 28 Cdo 2789/07, sp. zn. II Odon 53/1996).

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti konštatuje, že jej podstata prezentovaná vo všeobecnej rovine námietok spočíva v subjektívnej nespokojnosti sťažovateľa s neposkytnutím spravodlivej, rýchlej a nestrannej súdnej ochrany v konaniach pred okresným súdom (bod 3 tohto uznesenia), na ktorý sa spolu s manželkou obrátili pri zásahu do ich vlastníckych práv. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyčnieva celková nespokojnosť s postupom okresného súdu vo vzťahu k prieťahom konania, vo vzťahu k zaujatosti sudcov tohto súdu a napokon aj v podobe výsledku týchto konaní. Namietaná protiústavnosť postupu súdov má mať priamy dosah na zdravotný a psychický stav sťažovateľa a jeho manželky.

10. Ústavný súd ďalej konštatuje, že vzhľadom na zistený rozsah nedostatkov ústavnej sťažnosti a jej zmätočnosť táto nespĺňa základné procesné parametre pre poskytnutie ochrany ústavnosti. Ústavnú sťažnosť v predloženej znení nemožno považovať za kvalifikovanú ústavnú sťažnosť, o ktorej by ústavný súd mohol konať a rozhodnúť. Jej nedostatok sa vzťahuje najmä na sťažovateľom formulovaný návrh na rozhodnutie vo veci samej (petit) a odôvodnenie, ktoré nezodpovedajú zákonným požiadavkám v zmysle ustanovení zákona o ústavnom súde.

10.1. V bode 1 sťažnostného návrhu v časti VIII ústavnej sťažnosti sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia *„základného práva na súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov s nerešpektovaním ich zdravotného stavu“* s odkazom na základné práva vymedzené v bode 1 tohto uznesenia *„protiústavným konaním súdov bez zbytočných prieťahov“*. Takto formulovanému petitu chýba presné a určité označenie spisovou značkou, identifikovaný postup alebo právoplatné rozhodnutie, opatrenie či iný zásah orgánu verejnej moci (uvedenie konkrétnej spisovej značky, prípadne dátumu vydania rozhodnutia, pozn.), ktorými mali byť práva sťažovateľa porušené. Taktiež absentuje presné označenie orgánu verejnej moci (uvedenie konkrétneho súdu, pozn.), ktorý mal toto porušenie spôsobiť. Inými slovami, v tejto časti petitu chýbajú identifikačné údaje orgánov verejnej moci (súdov) a konkrétnych rozhodnutí, resp. konaní tak, aby boli jasne identifikovateľné a nezameniteľné s inými subjektmi, resp. s inými rozhodnutiami či konaniami.

10.2. V bode 2 sťažnostného návrhu v časti VIII ústavnej sťažnosti je síce konkrétne označený súd, ktorému má ústavný súd prikázať konať, avšak ak sa sťažovateľ domáha príkazového aspektu uplatnenia právomoci ústavného súdu *„vo všetkých veciach týkajúcich sa ochrany porušených základných práv a slobôd sťažovateľa“*, je takýto petit nevykonateľný, pretože absentuje presné a určité označenie spisovou značkou identifikované konanie okresného súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že jeho úlohou nie je „triať“ do nešpecifikovaných požiadaviek sťažovateľa.

11. Z uvedených dôvodov ústavný súd nepovažuje obsah petitu za jednoznačný ani za zrozumiteľný. Takto naformulovaný petit nemôže byť prevzatý do výroku rozhodnutia ústavného súdu, čo ho činí nevykonateľným. Ústavný súd uzatvára, že celková nezrozumiteľnosť a zmätočnosť ústavnej sťažnosti vylučujú prekročenie petitu ústavnej sťažnosti na základe dôvodov ústavnej sťažnosti (I. ÚS 514/2020).

12. Ústavný súd identifikoval ďalší nedostatok ústavnej sťažnosti, ktorým je nedostatočná ústavnoprávna argumentácia [(§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde]. Ústavný súd si je vedomý, že sťažovateľ nie je zastúpený advokátom, a preto nemožno od neho očakávať podanie formálne bezchybného podania. Ústavný súd nemôže rozumne vyžadovať, aby sťažovatelia – právní laici, ktorý sa naň obracajú, namietali v podaniach konkrétne

označené články ústavy alebo medzinárodných dohovorov spolu so zodpovedajúcou ústavnoprávnou argumentáciou. Ústavnej sťažnosti sťažovateľa však chýba základný komponent, a to ucelený opis skutkového stavu, z ktorého obsahu by mal ústavný súd aj v prípade laickej ústavnej sťažnosti možnosť prinajmenšom posúdiť predostreté okolnosti so zameraním na existenciu možných porušení základného práva alebo slobody, ako aj posúdiť prieskumné mantinely pre ďalší postup ústavného súdu v konaní. Načrtnutý nedostatok tak v danom prípade prirodzene predznamenáva absenciu konzistentnej ústavnoprávnej argumentácie v podobe relevantných námietok a prezentovania súvislostí tykajúcich sa porušenia označených práv vo vzťahu k napadnutým rozhodnutiam, resp. konaniam, ktoré v danom prípade sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti ani neuviedol.

13. Podľa názoru ústavného súdu za danej situácie neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie týchto nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na to, že v danom prípade sa nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí netýka formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale esenciálnych obsahových náležitostí (absencia zrozumiteľného petitu a konzistentného odôvodnenia). Označené ustanovenie zákona o ústavnom súde totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

14. Z uvedených dôvodov bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí, a to bez predchádzajúcej výzvy podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku rozhodnutia)

15. V nadväznosti na záver vyslovený v predchádzajúcom odseku ústavný súd konštatuje, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel (bod 2 výroku rozhodnutia).

16. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti ako celku, ústavný súd sa nezaoberal návrhom na priznanie finančného zadosťučinenia, pretože tento je viazaný na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

17. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde], a preto v prípade vzniku a existencie prietahov v ďalšom konaní nie je vylúčené, aby sťažovateľ podal svoju ústavnú sťažnosť opakovane, avšak po splnení všetkých zákonných podmienok a s uvedením relevantnej skutkovej a právnej argumentácie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 3. mája 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu